

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Број: 06-03-25-2369-1/12
Сарајево, 25.06. 2012. године

Босна и Херцеговина
Министарство одбране
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPSTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENI: 2.7.2012.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01750-1-15-28/12			

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Представнички дом/ Заступнички дом
САРАЈЕВО

ПРЕДМЕТ: Одговор на посланичко питање, доставља

ВЕЗА: Ваш допис, број: 01/a-50-1-15-28/12 од 28.05.2012. године

Поштовани,

У прилогу дописа достављамо Вам одговор на посланичко питање госпође Душанке Мајкић посланице у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ, постављено на 28 сједници Преставничког дома од 24. маја 2012. године.

Прилог: одговор на посланичко питање

Достављено:

- наслову,
- а/а.

МИНИСТАР
Мухамед Ибрахимовић
Мр. Мухамед Ибрахимовић

На 28. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, одржаној 24. маја 2012. године, посланица Душанка Мајкић је Министарству одбране БиХ поставила питање сљедеће садржине:

„Дана 22.04.2012. године, на полигону „Одлучна Барбара“ у Гламочу, погинуо је 22-годишњи младић од остатака неексплодираног пројектила који је нађен на полигону. Накнадном истрагом је утврђено да је младић погинуо 600 метара од фугасе, као и то да полигон није био обезбијеђен од стране Оружаних снага БиХ. Родбина погинулог младића тврди да након завршене детонације којом се уништавају муниција и минско-експозивна средства, на полигону је нађено 130 неексплодираних пројектила, које нико није обезбјеђивао.

Такође, у јулу 2011. године на истој локацији се догодио инцидент: са полигона је долетио пројектил до мјеста на којем је човјек који је напасао овце. Том приликом је констатовано да је пројектил долетио 5 км од мјеста детонације.

Према натписима из медија, многи сакупљачи секундарних сировина шпартају полигоном „Одлучна Барбара“ у покушају да поправе своје кућне буцете, што је резултирало повредама тих лица.

Молим министра одбране, да ми одговори на слиједећа питања:

- 1. Да ли је завршен Извјештај о обављеној истрази у наведеном случају и какви су ти резултати?**
- 2. Зашто полигон „Одлучна Барбара“ није обезбијеђен на одговарајући начин, чиме би се избјегло страдање локалног становништва у Гламочу?**
- 3. У чијој зони одговорности се налази наведени полигон и шта је предузето од стране министра одбране БиХ и Заједничког штаба да се наведени случајеви више не понове?**
- 4. Које мјере су предузете против одговорних лица?“**

На постављено посланичко питање, Министарство одбране БиХ у смислу члана 155. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 и 87/09), доставља сљедећи

О Д Г О В О Р

1. У складу са надлежностима, одмах по сазнању за несретни догађај, Заједнички штаб Оружаних снага БиХ (ЗШ ОС БиХ) је формирао комисију за утврђивање околности, те

о истом доставио извјештај Министарству одбране БиХ дана 24.04.2012. године, а чији су најбитнији детаљи и закључци сљедећи:

„Дана 23.04.2012. године, комисија ЗШ ОС БиХ изашла је на лице мјеста и у вези са наведеним случајем, када је 21.04.2012. године око 13,00 часова цивилно лице Душко Домузин, из Гламоча, стар 22 године, смртно страдао од посљедица експлозије неексплодираног убојног средства (НУС), у зони полигона за уништавање високо - ризичне муниције и минско-експлозивних средстава (МиМЕС), утврдила сљедеће чињенице:

- Мјесто несреће је око 580 метара удаљено од локације гдје се формирају фугасе и уништава високо-ризичан МиМЕС методом отворене детонације. На мјесту инцидента постоји кратер од експлозије (остаци подробљеног камена и трагови на земљи те на око 2,50 м од кратера крвав траг на земљи).
- У близини мјеста несреће налазе се двије канте од јупола у којима се налазе прикупљени фрагменти од стране настрадалог лица (у једној канти остаци од жељеза а у другој од алуминија, што наводи да је лице вршило раздвајање алуминија од жељеза).
- По информацијама до којих је дошла патрола војне полиције од припадника МУП-а, који су вршили увиђај, утврђено је да је погинуло лице имало прелом десне руке изнад шаке, губитак очију и велики број повреда од гелера, који указују да је у тренутку експлозије био у чучећем положају.
- Такође, у разговору команданта локације поручника Микара Хариса са припадници цивилне полиције који су вршили увиђај, сазнао је да исти претпостављају да је до несреће дошло када је настрадали покушао да од НУС-а који је пронашао, одвоји алуминијски дио, на начин да то учини ударцем од камен када је дошло до експлозије (што наводи да је на НУС-у био армиран упаљач)
- Од свједока догађаја припадници фирме Sterling international, који су били са комисијом присутни на лицу мјеста, сазнали су да су тог дана на полигону била присутна укупно четири лица, која су прикупљала остатке, а да је настрадали од преостале тројице био удаљен око 400 метара те да је свједок видио како настрадали удара „некаквим комадом“ од камен.
- На мјесту кратера (30 до 50 цм од истог) пронашли смо остатке (фрагменте) од пројектила те након анализе истих од стране стручних лица из ОС БиХ (припадника деминерског батаљона) и Sterling internationala, исти су мишљења да се ради о пројектилу за RPG (ручни бацач). „Напомињемо да је наш тим био на мјесту несреће послје извршеног увиђаја од стране МУП-а и претпоставити је да су исти узели доказни материјал, који се налазио на лицу мјеста“
- Локација на којој се десио инцидент била је у претходном периоду (од 1996. до 2005. године) позиција мета за артиљеријска и авионска гађања: IFOR-а, SFOR-а, НАТО-а и Војске Федерације и на истој постоји велика количина зрна од авионске, артиљеријске и противоклопне муниције.
- На полигону постоје постављена на видним мјестима у зонама прилазних путева, 4 знака црвене боје са сликом мртвачке главе и натписом: ОПАСНА ЗОНА. Пут којим се долази до мјеста инцидента пролази непосредно поред два наведена знака, и није могуће не примјетити их.

- На полигону активност тренутно изводи компанија „Sterling international ltd.“ као Извођач по Одлуци МО БиХ број 11-03-25-346-3/12 од 17.02.2012. године, по основу Техничког аранжмана између Амбасаде САД и Савјета Министара БиХ, потписаног 14.12.2011. године. Верификацију процеса уништавања врши Тим ОС БиХ за верификацију, састављен од припадника Чете за уништавање НУС-а. Задатак тог тима је верификација уништавања МиМЕС-а и верификација деконтаминације (чишћења) терена од евентуалних остатака НУС-а, на дневној основи.
- Извођач операција уништавања МиМЕС-а на полигону Гламоч и деконтаминације терена врши исто у складу са својим Елаборатом за уништавање МиМЕС-а.
- Прије отпочињања овогодишње кампање, уништавање на полигону вршила је фирма UXB Balkans, по Меморандуму о разумијевању између МО БиХ и UNDP-а. ОС БиХ су полигон за уништавање предале UNDP-у у септембру 2011. године, а примопредаја између UNDP (UXB Balkans) и Sterling internationala извршена је у фебруару 2012. године.
- Представници Sterling internationala, поучени својим искуством из Ирака, су мишљења да је настрадали пронашао неоштећени пројектил у близини мјеста погибије, оставио канте које је носио, покушао са истог да одвоји алуминиј, али да је при удару у камен активирао упаљач и да је дошло до експлозије.
- Према сазнањима до којих смо дошли сви досадашњи извођачи операције уништавања МиМЕС-а, су имали проблема са цивилним лицима која већ дуги период врше прикупљање остатака. На многобројна упозорења да је то забрањено и опасно нису се обазирали. Чак је дана 22.04.2012. године (мање од 20 часова након инцидента), то исто рађено од стране наведених, што потврђује и видео снимак који су нам уступили представници Sterling internationala.

ЗАКЉУЧАК:

- Лице је настрадало, неовлаштено и самоиницијативно вршећи прикупљање секундарне сировине од остатака МиМЕС-а, не обазујући се на видне ознаке које постоје на подручју полигона и на упозорења која су добијали.
- На полигону постоје прописани знаци упозорења, док се физичко обезбјеђење, сходно процедурама и упутствима који регулишу ову област, поставља само у вријеме док се припрема и активира фугаса.
- Не постоји теоретска могућност да је пројектил неоштећен излетио из фугасе и да је одбачен на позицију гдје је је активиран (у складу са табелом AEDOP система, израчуна зоне распрскавања појединачних средстава на отвореном - максимално 200 метара).
- Узимајући у обзир да се врши обавезна деконтаминација терена послје сваке детонације у пречнику од 200 метара, те да ова врста пројектила изузетно добро прихвата детонацију, не сумњајући у стручност лица из фирме Sterling да дозволе да дође до одбацивања, као и то да нема реалне вјероватноће да је настрадали пронашао пројектил у близини фугасе и носио га 400 до 500 метара са двије канте металних комада и тек након тога га покушао раставити и одвојити алуминиј, мишљења смо да пројектил не потиче из фугасе.

- Све наведено указује на то да је вјероватно ријеч о пројектилу који је заостао након многобројних вјежби и гађања која су се дешавала у претходном периоду, а не да је одбачен из фугасе.

Обзиром да се ради о погибији цивилног лица, званичну истрагу по својој службеној дужности воде припадници МУП-а и Кантоналног тужилаштва Кантона 10. ЗШ ОС БиХ није до сада био директно укључен у званичну истрагу везану за наведени случај, нити располаже информацијама у којој фази је иста.

2. Уништење МиМЕС-а отвореном детонацијом на локалном полигону за обуку (ЛПО) Гламоч у 2011. и 2012. години, вршено је на основу Одлука МО БиХ број 11-03-25-1447/10 од 18.03.2010. године и број 11-03-25-346-3/12 од 17.02.2012. године, којима је дефинисана локација за уништење.

У складу са, до 15.05.2012. године важећим стандардним оперативним процедурама (СОП) ОС БиХ за операције уништења МиМЕС-а отвореном детонацијом на полигону, одобреним од стране команданта Оперативне команде (ОК) ОС БиХ број 16-14-07-36-1-125-4/10 од 08.03.2010. године, на битним позицијама ЛПО Гламоч су постављени прописани знаци упозорења, који постоје и данас. За вријеме уништења на свим прилазним путевима који воде према мјесту уништења на полигону и на самом полигону налази се физичко обезбеђење задужено за сигурност полигона. У вријеме када се не изводи уништавање, полигон нема физичког обезбеђења.

Својим актом, број: 16-09-03-25-13/12 од 03.02.2012. године, приликом давања става и мишљења за имплементацију Техничког аранжмана потписаног између Савјета министара БиХ и Владе САД, ЗШ ОС БиХ је предлагао постављање жичане ограде око полигона, што Министарство одбране БиХ није могло реализовати будући да се у саставу истог налази приватна парцела.

3. Одлуком Предсједништва БиХ о величини, структури и локацијама ОС БиХ број: 01-011-1110-6/06 од 05.07.2006. године одређен је Локални полигон за обуку и стрелиште ОС БиХ на подручју општине Гламоч.

На основу наређења ЗШ ОС БиХ број: 16-05-4-2-65-60/11 од 12.07.2011. године дефинисана је надлежност над локацијом ЛПО и стрелишта Гламоч, те полигон дат на употребу 4. пјешадијској бригади (4. пбр)/Оперативне команде (ОК) ОС БиХ.

Дана 01.09.2011. године, полигон за уништење је очишћен и записнички предат UNDP-у (записник број: 16-14-17-19-15-36-1-226-93/11 од 01.09.2011. године).

Након примопредаје полигона, у 2011. години ОС БиХ користило је полигон један дан и то дана 09.12.2011. године у вријеме обиласка полигона од стране Комисије за одбрану и безбједност Парламентарне скупштине БиХ.

Дана 30.01.2012. године уз присуство припадника деминерског батаљона (демб)/бригаде тактичке подршке (брТП)/ОК ОС БиХ UNDP је предао полигон компанији Sterling International ltd. из САД која је по Одлуци МО БиХ број 11-03-25-346-3/12 од 17.02.2012. године и Техничком аранжману потписаним између Савјета министара БиХ и Владе САД овлаштена да врши уништење МиМЕС-а у 2012. години (акт брТП/ОК ОС БиХ број: 16-14-17-07-36-1-163-11/12 од 17.02.2012. године).

У току 2012. године ОС БиХ нису преузимале полигон за уништење нити је вршено уништење МиМЕС-а од стране припадника ОС БиХ. За потребе обуке у сарадњи и у координацији са наведеном компанијом, од исте нам је омогућено да се изведе друге фазе „Основног ЕОД курса“ (практични дио обуке), који је реализован у времену од 26.03. до 05.04.2012. године.

У периоду од 04. до 06.06.2012. године у сарадњи са Sterling International ltd. извршило је детаљно чишћење ширег подручја полигона у полупречнику од 2,5 км мјерено од мјеста фугаса, а све у циљу повећања безбједности. Такође, извршено је и инжењеријско уређење мјеста уништавања (урађена су три ископа 20 x 15 x 4 метра), у циљу смањења могућности разбацавања приликом уништавања МиМЕС-а. Поред наведеног од стране ЗШ ОС БиХ израђен је нови СОП уништавања МиМЕС-а отвореном детонацијом.

4. Актом Министарства одбране БиХ, број: 11-03-25-2177/12 од 16.05.2012. године, а у складу са актом МУП-а Ливно, број: 02-4/2-230-2040/12 од 09.05.2012. године, покренута је процедура за доставу комплетне документације о операцијама уништавања МиМЕС које се могу довести у везу са наведеним случајем.

Ако истрага коју води МУП-а и Кантонално тужилаштво Ливно покаже да постоји евентуална одговорност припадника ОС БиХ, односно Министарства одбране БиХ у предметном случају, ово министарство ће провести додатну истрагу, утврдити одговорност и према одговорним предузети мјере у складу са законом.

С поштовањем,

МИНИСТАР
Мухамед Ибрахимовић
Мр. Мухамед Ибрахимовић